

قارچ شناسی دامپزشکی

تالیف:

دکتر علی رضا خسروی

استاد دانشگاه تهران

و

دکتر حجت اله شکری، دکتر رامک یحیی رعیت

انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تهران

۱۳۸۴

خسروی، علیرضا، ۱۳۳۵ -

قارچ‌شناسی دامپزشکی / مؤلفین علیرضا خسروی، حجت‌اله شکری، رامک یحیی رعیت. - تهران:
جهاد دانشگاهی واحد تهران، انتشارات، ۱۳۸۴.

۲۲۲ ص.: مصور، جدول.

ISBN: 964-8171-60-2

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیا.

کتابنامه: ص (۱۹۷-۱۹۹).

نمایه.

۱. دامها - ۲. قارچ‌شناسی. ۳. دامها - میکروبیشناسی. الف. شکری، حجت‌اله. ب. یحیی رعیت، رامک.
ج. جهاد دانشگاهی. واحد تهران، انتشارات. د. عنوان.

۲ ق ۵ خ / ۷ / SF ۷۸۰ / ۰۸۹۶۹۶۹۰۱ / ۶۳۶

۱۶۳۶۵ - ۸۴ م

واحد تهران

نام کتاب : قارچ‌شناسی دامپزشکی

مؤلفین : علیرضا خسروی / حجت‌اله شکری / رامک یحیی رعیت

ناشر : سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی شعبه واحد تهران

با همکاری جهاد دانشگاهی دانشکده دامپزشکی

ناظر چاپ : غلامرضا نسرانی

لیتوگرافی : آبرنگ

چاپ : شرکت آثار برتر چاپ

شمارگان : ۱۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ : اول - تابستان ۱۳۸۴

قیمت : ۳۰۰۰۰ ریال

شابک : ۹۶۴-۸۱۷۱-۶۰-۲

ISBN : 964-8171-60-2

WWW.jahat.ir

E-mail:nashr_jd@yahoo.com

نشانی : تهران - صندوق پستی ۱۸۶ - ۱۳۱۴۵

تلفن : ۶۶۴۱۸۴۹۹ - ۶۶۹۵۴۳۶۸ - تلفکس : ۶۶۹۳۲۹۹۹

تلفن مرکز پخش : ۶۱۱۱۳۳۵۴-۶۶۴۹۵۶۹۹

مقدمه

به نام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه برنگذر

عقونتهای قارچی در گذشته های نه چندان دور، غالباً منحصر به برخی از عقونتهای سطحی و یا زیرجلدی بود و موارد سیستمیک با عوامل فرصت طلب کمتر گزارش می گردید. اما در دودهمه اخیر با پیدایش عوامل مستعدکننده، شیوع بیماریهای قارچی در انسان و حیوانات به طور مداوم در حال افزایش می باشد، به طوری که در این سالها کتابهای متعدد مستقلی در زمینه برخی از بیماریهای قارچی مثل کاندیدیازیس و کریبتوکوکوزیس منتشر گردیده است.

در زمینه قارچ شناسی پزشکی در کشور ما تا به حال چندین کتاب تألیف یا ترجمه گردیده است، اما همیشه خلا بزرگ کتاب اختصاصی قارچ شناسی دامپزشکی جلب توجه می نمود. با توجه به نیاز شدید دانشجویان و متخصصین میکروبیولوژی به کتابی در این زمینه به زبان فارسی و توصیه مکرر برخی از استادان بزرگوار، تصمیم به تألیف این کتاب گرفته شد.

در تألیف این کتاب تلاش گردید که به مواردی از بیماریها که در کشور ما اهمیت بیشتری دارند، توجه و افری مبذول شود. همچنین موارد بیماریهای قارچی حیوانی گزارش شده در کشور ایران نیز مورد توجه قرار گرفته است. در عین حال به رعایت کمال اختصار و گزیده نویسی توجه کافی شده است.

از زحمات بی شائبه سرکار خانم امیرکیائی در مراحل مختلف تهیه این کتاب تشکر و قدردانی می شود. همچنین از مساعدت ها و تلاشهای پیگیر جناب آقای دکتر عرفان منش در به انجام رسیدن و چاپ این کتاب، سپاسگزاری می شود. امید است که این کتبخش و کوشش مورد قبول استادان بزرگوار و دانشجویان عزیز قرار گرفته و ما را بر کاستی های آن واقف گردانند.

دکتر علیرضا خسروی

تیرماه ۱۳۸۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل ۱: روشهای تشخیصی عفونتهای قارچی
۱	مقدمه
۲	آزمایش مستقیم میکروسکوپی
۳	ثبت اطلاعات نمونه
۴	آزمایش فلئورسانس
۵-۷	آزمایش میکروسکوپی نمونه های خشک
۸-۱۴	آزمایش میکروسکوپی نمونه های مرطوب
۱۵	کشت های قارچی
۱۶	انتخاب نمونه
۱۶	انتخاب محیط کشت
۱۷	تلقیح
۱۸	انکوباسیون
۱۹	ارزیابی
۲۰	آلوده کننده ها
۲۰	حذف و استریلیزاسیون محیط های کشت قارچی
۲۱-۲۲	احتیاطات ایمنی
۲۳	فصل ۲: عفونتهای قارچی در نشخوارکنندگان
۲۳-۲۴	مقدمه
۲۵-۲۵	درماتوفیتوزیس
۲۶	کاندیدیازیس
۲۷	زایکومایکوزیس
۲۸-۲۹	ورم پستان
۴۰-۴۱	سقط جنین و واژینیت
۴۲	عفونتهای قارچی کاذب
۴۲-۴۴	درماتوفیلوزیس
۴۵	اکتینومایکوزیس

فصل ۳: عفونتهای قارچی در تک سمی ها	۴۹
مقدمه	۴۹
درماتوفیتوزیس	۵۵-۵۵
رینو سپوریدیوزیس	۵۶
پیتیریز و زایگومایکوزیس	۵۶
اسپوروتریکوزیس	۵۷-۵۸
کاندیدیازیس	۵۹
آسپرژیلوزیس	۶۰
کریپتو کوکوزیس	۶۱
لنفانژیت اهی زئونیک	۶۱
درماتوفیلوزیس	۶۲
فصل ۴: عفونتهای قارچی در گوشتخواران	۶۳
مقدمه	۶۳
درماتوفیتوزیس	۶۴-۶۹
کاندیدیازیس	۷۰-۷۲
مالا سزیوزیس	۷۳-۷۴
کریپتو کوکوزیس	۷۵-۷۶
اسپوروتریکوزیس	۷۷
هیستوپلاسموزیس	۷۸-۷۹
بلاستومایکوزیس	۸۰
عفونتهای قارچی در حفره بینی	۸۱
نوکار دیوزیس	۸۲
اکتینومایکوزیس	۸۳-۸۴
فصل ۵: عفونتهای قارچی در طیور	۸۵
مقدمه	۸۵
فاروس ماکیان	۸۶-۸۷

آسپرژیلوزیس	۸۸-۹۷
کاندیدیازیس	۹۸-۱۰۰
کریپتوکوکوزیس	۱۰۱-۱۰۲
فصل ۶: عفونتهای قارچی در جوندگان و حیوانات خردار	۱۰۳
مقدمه	۱۰۳-۱۰۴
درماتوفیتوزیس	۱۰۵
• خرگوش	۱۰۵-۱۰۶
• خوکچه هندی	۱۰۷
• موش	۱۰۸-۱۰۹
• رت	۱۱۰
• حیوانات خردار	۱۱۰
عفونتهای مخمری	۱۱۱
آسپرژیلوزیس	۱۱۱
زایگومایکوزیس	۱۱۱-۱۱۲
فصل ۷: عفونتهای قارچی در آبزیان	۱۱۳
بیماریهای قارچی ماهی	۱۱۳
مقدمه	۱۱۳
ساپروولگنیازیس	۱۱۳-۱۱۷
برانکیومایکوزیس	۱۱۸
ایکتیوفونوزیس	۱۱۸-۱۲۰
عفونتهای قارچی میگو	۱۲۱-۱۲۲
فصل ۸: عفونتهای قارچی در زنبور	۱۲۳
مقدمه	۱۲۳
آسپرژیلوزیس	۱۲۳-۱۲۵
آسکوسفریوزیس	۱۲۶-۱۲۹

کپک گرده	۱۴۰
فصل ۹: مشخصات قارچها	۱۴۲
۱) آسکوسفرا آپیس	۱۴۲-۱۴۳
۲) گونه های آسپرژیلوس (آسپرژیلوس فومیگاتوس، آسپرژیلوس فلاووس، آسپرژیلوس نیدولانس، آسپرژیلوس نیجر، آسپرژیلوس ترنوس)	۱۴۴-۱۴۵
۳) گونه های کاندیدا (کاندیدا آلبیکنس، کاندیدا تروپیکالیس، کاندیدا کروژی، کاندیدا پاراپسیلوزیس، کاندیدا کفیر، کاندیدا گیلرموندی)	۱۴۶-۱۴۷
۴) کریپتوکوکوس نو فورمیس	۱۴۸-۱۴۹
۵) گونه های میستوپلاسما (مستوپلاسما کپسولاتوم، میستوپلاسما فارسی مینوزوم)	۱۵۰-۱۵۱
۶) میکروسپوروم کنیس	۱۵۲-۱۵۳
۷) میکروسپوروم اکونینوم	۱۵۴-۱۵۵
۸) میکروسپوروم گالینه	۱۵۶-۱۵۷
۹) میکروسپوروم جیپسنوم	۱۵۸-۱۵۹
۱۰) میکروسپوروم نانوم	۱۶۰-۱۶۱
۱۱) مالاسزیایکی درماتیس	۱۶۲-۱۶۳
۱۲) گونه های ساپرو لگنیا	۱۶۴-۱۶۵
۱۳) اسپوروتریکس شنکتی	۱۶۶-۱۶۷
۱۴) تریکوفایتون اکونینوم	۱۶۸-۱۶۹
۱۵) تریکوفایتون اریناسنی	۱۷۰-۱۷۱
۱۶) تریکوفایتون متاگرو فایتس	۱۷۲-۱۷۳
۱۷) تریکوفایتون کوئین کیانوم	۱۷۴-۱۷۵
۱۸) تریکوفایتون سیمنی	۱۷۶-۱۷۷
۱۹) تریکوفایتون وروکوزوم	۱۷۸-۱۷۹
۲۰) موکورال ها (رایزوپوس میکروسپوروس، رایزوپوس اوریزا، مورتیرا ولفی، رایزوموکور پوسیلوس)	۱۸۰-۱۸۱
۲۱) اکتینو مایسس بویس	۱۸۲-۱۸۳

۲۲) درماتوفیلوس کانگنسیس	۱۸۴-۱۸۵
۲۳) نوکاردیا آستروئیدس	۱۸۶-۱۸۷

فصل ۱۰: داروهای ضدقارچی و مکانیسم اثر آنها ۱۸۹

- آمفوتریسین B	۱۹۰-۱۹۱
- فلوسیتوزین	۱۹۲
- گریزئوفلووین	۱۹۲
- انیل کونازول	۱۹۳
- میکونازول	۱۹۴
- کلوتریمازول	۱۹۴
- اکونازول	۱۹۴
- کتوکونازول	۱۹۵
- ایتراکونازول	۱۹۵
- فلوکونازول	۱۹۶
- نیستاتین	۱۹۷